

Śrem, 11 marca 2025 r.

Pan
Tomasz Klaczyński
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Śremie

Szanowny Panie,

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie realizacji programów profilaktycznych we wszystkich szkołach podstawowych samorządowych, które znajdują się w bazie programów rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz zapisów warunkujących przyznanie dotacji na zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przypadku włączenia ich w szersze działania profilaktyczne, informuję, że:

W kwietniu 2023 r. Pion Edukacji i Usług Społecznych przesłał do szkół ofertę szkolenia dla realizatorów z programu „UNPLUGGED”. Szkolenie miało na celu przygotowanie do prowadzenia zajęć profilaktycznych z młodzieżą w szkołach, w oparciu o rekomendowany program Unplugged. Program ten jest szkolnym programem profilaktyki uniwersalnej, adresowanym do młodzieży w wieku 12 – 14 lat.

Unplugged jest programem rekomendowanym przez **Ośrodek Rozwoju Edukacji** - publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzoną przez Ministra Edukacji, której celem jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji w obszarze kształcenia ogólnego i wychowania oraz **Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom** - wyspecjalizowaną agendę Ministra Zdrowia, utworzoną w roku 2022 w wyniku połączenia Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii powstało w 1993 roku (działającą początkowo pod nazwą Biuro ds. Narkomanii) i **jest programem rekomendowanym w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.**

Celem głównym programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki) przez młodzież w wieku 12-14 lat. Program jest realizowany w klasach szkolnych, w formie 12 zajęć

lekcyjnych (12*45 minut) oraz 3 spotkań dla rodziców uczniów uczestniczących w programie (3*60 minut).

Szkolenie adresowane było do nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych i miało na celu przygotowanie ich do prowadzenia zajęć profilaktycznych, z młodzieżą w szkołach, w oparciu o rekomendowany program Unplugged.

Wykorzystywane w „Unplugged” strategii działań profilaktycznych obejmują: rozwijanie umiejętności życiowych uczniów, korygowanie błędnych przekonań normatywnych (edukacja normatywna) oraz przekazywanie wiedzy o konsekwencjach używania substancji psychoaktywnych. Program uwzględnia także wiedzę o czynnikach chroniących młodzież przed okazjonalnym i problemowym używaniem środków psychoaktywnych oraz odwołuje się do wiedzy z psychologii rozwojowej, która konieczna jest w ustalaniu celów oddziaływań profilaktycznych adresowanych do młodzieży.

Chęć uczestnictwa w szkoleniu wyraziło 10 placówek oświatowych:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 2 w Śremie – 2 osoby
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 4 w Śremie – 2 osoby
- 3) Szkoła Podstawowa Nr 6 w Śremie – 2 osoby
- 4) Szkoła Podstawowa w Bodzyniewie – 1 osoba
- 5) Szkoła Podstawowa w Nochowcu – 1 osoba
- 6) Szkoła Podstawowa w Dąbrowie – 2 osoby
- 7) Szkoła Podstawowa w Pyszącej – 1 osoba
- 8) Szkoła Podstawowa w Zbrudzewie – 2 osoby
- 9) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Śremie – 2 osoby
- 10) Zespół Szkół Katolickich w Śremie – 1 osoba

Łącznie: 16 osób.

Szkolenie dla realizatorów prowadzone było przez trenera, wpisanego na listę trenerów „Unplugged” Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Koszt przeprowadzenia dwudniowego szkolenia za grupę 16 osobową wyniósł 8.000,00 zł brutto.

Wszyscy uczestnicy zajęć otrzymali certyfikat uprawniający do przeprowadzenia programu „Unplugged” oraz niezbędne materiały: podręcznik dla nauczyciela (scenariusze 12 lekcji), zeszyt ćwiczeń dla ucznia, oraz przewodnik do realizacji spotkań z rodzicami.

Dyrektorzy szkół złożyli deklarację, że osoby przeszkolone będą aktywnie wdrażać program wśród uczniów danej placówki obejmując programem przynajmniej jedną klasę w ciągu roku. Zostali zobowiązani do przedkładania corocznie do końca maja sprawozdania z realizacji programu w danej placówce.

Wystosowano również pismo do wszystkich szkół podstawowych z terenu gminy Śrem z propozycją realizacji programów rekomendowanych przesyłając wykaz:

- programów rekomendowanych z promocji zdrowia psychicznego,
- programów rekomendowanych z profilaktyki uniwersalnej,
- programów rekomendowanych z profilaktyki selektywnej,
- programów rekomendowanych z profilaktyki wskazującej.

Odnosząc się do drugiej części interpelacji informuje, iż warunkiem uzyskania dotacji w ramach ofert na realizację zadań z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, takich jak:

- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
- organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
- organizacja wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka

jest odwołanie się do strategii profilaktycznych np. osobistych decyzji abstynenckich, przekonań normatywnych. Zajęcia mają wzmacniać czynniki chroniące, zwłaszcza poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości i rozwijanie zainteresowań, z wyraźnym zakreśleniem norm zachowania w różnych sytuacjach (postawa wobec używek, rozwiązywanie konfliktów, eliminowanie przemocy). Wymagane jest, aby osoby prowadzące takie zajęcia miały odpowiednie kompetencje merytoryczne.

W ogłoszeniu konkursowym na realizację zadania publicznego w gminie Śrem polegającego na prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka wskazane jest, iż zajęcia powinny obejmować:

- a) zasady, normy postępowania zapisane w formie regulaminu zajęć (m.in. zakaz używek, wulgaryzmów, reguły fair play itp.); zaleca się, aby uczestnicy zajęć, po zapoznaniu się z zasadami, złożyli podpisy pod regulaminem - zobowiązanie do ich przestrzegania;
- b) trening umiejętności życiowych, uczenie rozwiązywania konfliktów, gry zasad fair-play, radzenie sobie z trudnymi emocjami, ponoszenie konsekwencji decyzji, komunikacji w grupie itp.;
- c) współpracę z rodzicami, angażowanie ich do udziału w zajęciach, zawodach, konkursach itp.

Przy realizacji zajęć realizatorzy muszą zwrócić szczególną uwagę na bezpieczeństwo psychiczne dzieci np. uwzględnienie systemów wartości uczniów i stopnia ich wrażliwości, zapewnienie wsparcia, ale i dyskrecji, unikanie sytuacji i komunikatów, które mogą nieść treści szkodliwe dla psychiki i rozwoju młodego człowieka. Ważne jest również, aby obok elementów rywalizacji wprowadzić jak najwięcej elementów współpracy, zaangażowanie całego zespołu, doceniania każdego członka grupy. Powinni też interweniować w sytuacjach, gdy grupa z jakiegoś powodu odrzuca kogoś z członków.

Oczekiwane rezultaty zadania np.:

- 1) Promowanie wzorca zdrowego stylu życia i rozwijanie zainteresowań uczestników zajęć
- 2) Promowanie odpowiednich zachowań społecznych, szczególnie funkcjonowanie w grupie;
- 3) Zwiększenie wiedzy uczestników zajęć na temat zagrożeń związanych z nałogami, używkami, brakiem aktywności;
- 4) Wpojenie uczestnikom zasad "fair play";
- 5) Wykształcenie w dzieciach postaw asertywnych związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych;
- 6) Rozbudzenie w dzieciach pasji w zakresie ich zainteresowań.

Do oferty należy załączyć, m.in.

- szczegółowy program pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki,
- regulamin zajęć,
- oświadczenie potwierdzające zatrudnienie kadry z odpowiednimi kwalifikacjami do realizacji zadania publicznego określonego w ogłoszeniu konkursowym.

W ogłoszeniu konkursowym na realizację zadania publicznego w gminie Śrem polegającego na organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka oraz organizacji wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka wskazane jest, iż oczekiwanymi rezultatami zadania jest:

- 1) Zapewnienie wypoczynku letniego lub zimowego w miejscu zamieszkania lub poza miejscem zamieszkania;
- 2) Zapewnienie atrakcji sportowo-rekreacyjnych, kulturalnych, i.in. stosownie do wieku dzieci i młodzieży;
- 3) Zapewnienie uczestnikom wypoczynku wyżywienia;
- 4) Zapewnienie opieki przez wykwalifikowaną kadrę;
- 5) Zapewnienie wypoczynku dzieciom i młodzieży w wieku od 6 do 18 r.ż., w przypadku osób niepełnosprawnych do 24 r.ż., będącymi mieszkańcami gminy Śrem;
- 6) Pozyskanie wiedzy uczestników wypoczynku nt. przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- 7) Zapewnienie uczestnikom wypoczynku ubezpieczenia.

Do oferty należy załączyć, m.in.:

- minimum jeden program profilaktyczny, dotyczący przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych wraz ze scenariuszem zajęć - podnoszenie poziomu wiedzy o zagrożeniach i patologiach;
- oświadczenie potwierdzające zatrudnienie kadry z odpowiednimi kwalifikacjami do realizacji zadania publicznego polegającego na organizacji wypoczynku letniego lub zimowego dla dzieci i młodzieży w szczególności z grupy ryzyka.

Z wyrazami szacunku

Odpowiedzi udzieliła:
Barbara Jabłońska
Naczelnik Pionu Edukacji i Usług Społecznych
tel. 61 28 47 142

BURMISTRZ
Grzegorz Wąsniowski

Otrzymuje:

1. Adresat

